

PREDKLADACIA SPRÁVA

Na základe ustanovenia § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a podľa článku 31 odseku 4 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo spravodlivosti“) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky *Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (tlač 1164)* (ďalej len „poslanecký návrh“).

Ministerstvo spravodlivosti k poslaneckému návrhu uvádza nasledovné:

Všeobecne

Poslaneckým návrhom sa vykonávajú novelizačné zmeny zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“). Zámerom navrhovaných zmien je predovšetkým:

- skrátiť dĺžku praxe advokátskeho koncipienta z piatich rokov na tri roky,
- zjednodušiť prístup k slobodnému povolaniu advokáta tak, aby bolo možné do praxe advokátskeho koncipienta započítať aj prax vyššieho súdneho úradníka, či inú právnu prax.

Navrhované zmeny podľa predkladateľov poslaneckého návrhu zvýšia záujem právnikov, najmä absolventov právnických fakúlt, o advokáciu a taktiež prispievajú k zníženiu počtu absolventov práva, ktorí v súčasnosti po ukončení štúdia odchádzajú do zahraničia, kde majú pre výkon advokácie omnoho lepšie podmienky. Skrátenie dĺžky trvania koncipientskej praxe nebude mať negatívny dopad na kvalitu budúcich advokátov, pretože všetci koncipienti, bez ohľadu na dĺžku trvania koncipientskej praxe, musia absolvovať viackolové advokátske skúšky, počas ktorých dochádza k podrobnému preskúmaniu skúseností a zručností, ktoré nadobudli počas vykonávania koncipientskej praxe.

Medzirezortné pripomienkové konanie

Poslanecký návrh bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. K poslaneckému návrhu neboli vznesené zásadné pripomienky.

Z pripomienkujúcich subjektov si obyčajné pripomienky uplatnili:

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky podporuje skrátenie koncipientskej praxe z piatich rokov na tri roky. V pripomienke poukázal na to, že *„podmienky príliš dlhej praxe možno vnímať ako istú bariéru vstupu na trh s negatívnym vplyvom na úroveň súťaže. Práve navrhované skrátenie dĺžky povinnej praxe koncipientov na tri roky môže mať pozitívny vplyv na hospodársku súťaž a prispieť k liberalizácii tohto trhu.“*

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave taktiež požaduje skrátenie koncipientskej praxe z piatich rokov na tri roky z dôvodu, že *„Právnická fakulta Univerzity Komenského, obdobne, ako ďalšie právnické fakulty v Slovenskej republike, vyvíja značné úsilie zamerané na rozvoj praktických a klinických foriem právnického vzdelávania a aj preto vyjadruje presvedčenie, že päťročná koncipientská prax nebude potrebná pre zabezpečenie kvalitnej odbornej prípravy na výkon povolania advokáta.“*

Stanovisko

Ministerstvo spravodlivosti zaujíma k poslaneckému návrhu nasledovné stanovisko:

S poslaneckým návrhom Ministerstvo spravodlivosti **nesúhlasí** z nasledovných dôvodov:

K čl. I bodu 1 (skrátenie dĺžky koncipientskej praxe)

Predložený poslanecký návrh skracuje v súčasnosti platnú päťročnú prax advokátskeho koncipienta na tri roky, pričom predĺženie minimálnej dĺžky povinnej praxe advokátskeho koncipienta v roku 2012 na päť rokov malo a stále má za cieľ vytvoriť dostatočný priestor na získanie požadovaných skúseností pod vedením advokáta a súčasne absolvovanie povinného vzdelávania advokátskeho koncipienta. Súčasná dĺžka koncipientskej praxe nie je v našej právnej úprave zakotvená prvýkrát (do roku 1999 sa koncipientska prax vykonávala taktiež v trvaní piatich rokov). Ministerstvo spravodlivosti považuje za predčasné hodnotiť, že predĺženie povinnej praxe advokátskeho koncipienta neprinieslo očakávané výsledky, vzhľadom k tomu, že iba v súčasnosti ukončujú päťročnú prax prví advokátski koncipienti (zapísaní po 1.1.2013).

Je nevyhnutné poznamenať, že kvalita výkonu povolania advokáta môže mať výrazné dôsledky na klientov, či už majetkové alebo v oblasti trestného práva súvisiace s osobnou slobodou, resp. bezúhonnosťou osoby, ktorú advokát zastupuje, resp. obhajuje. Advokát po zápise do zoznamu advokátov môže poskytovať právne služby bez akéhokoľvek obmedzenia. Kvalitná pripravenosť advokátov je v záujme všetkých občanov, ktorí sa obracajú na advokátov ako sprostredkovateľov prístupu k spravodlivosti a ochrancov ich práv a právom chránených záujmov.

V porovnaní s inými profesiami je možné tvrdiť, že advokácia je dosiaľ najviac otvorená vstupu nových záujemcov, keďže ide o slobodné povolanie, v ktorom sa neaplikuje ani *numerus clausus* ani obmedzený počet pokusov zložiť advokátsku skúšku, ako je tomu v prípade sudcovskej skúšky.

K čl. I bodu 2 (započítanie praxe)

Ďalšou podstatnou zmenou, ktorú prináša poslanecký návrh je rozšírenie okruhu právnických profesií, ktoré komora započítava do praxe advokátskeho koncipienta. V zmysle § 6 ods. 2 zákona o advokácii komora započíta do praxe advokátskeho koncipienta prax sudcu, asistenta sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, justičného čakatľa, prokurátora, právneho čakatľa prokuratúry a notársku prax. Toto ustanovenie navrhujú predkladatelia poslaneckého návrhu doplniť o prax vyššieho súdneho úradníka, ktorá predstavuje príbuznú právnickú profesiu s obdobnou právnou praxou ako je prax advokátskeho koncipienta. Okrem vyššie uvedeného, v zmysle návrhu, komora bude môcť započítať do praxe advokátskeho koncipienta aj inú právnú prax, ak ňou advokátsky koncipient získal skúsenosti potrebné na výkon činnosti advokáta, maximálne v rozsahu dvoch rokov.

Z pohľadu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky predkladateľ v tomto prípade vychádza z mylnej domnienky, že práca v rôznych oblastiach práva je dostatočná na nadobudnutie skúseností pre prax advokáta. Výkon advokácie má svoje špecifiká a navrhované ustanovenia by zredukovali prax koncipienta na čas, ktorý nemožno považovať za dostatočný na nadobudnutie potrebných skúseností (aj vo vzťahu k obsahu povinného vzdelávania advokátskeho koncipienta). Prax v prípade určitých právnických povolaní je príliš úzka či jednostranne zameraná na to, aby spĺňala požiadavky na výkon advokácie.

Záver

Na základe vyššie uvedeného Ministerstvo spravodlivosti nesúhlasí s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (tlač 1164) a odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s poslaneckým návrhom **nesúhlas**.